

Syysruis

Vuonna 2009 syysruista viljeltiin 11 320 ha alalla. Tästä alasta Elviä viljeltiin 22 %, Amiloa 20 %, ja Riiheä 15 % alalla. Hybridirukiiden viljely on lisääntynyt viimeaikoina, mutta sen viljelyosuus kokoruusalasta ei yllä samalle tasolle kuin muissa Pohjoismaissa. Ruotsissa hybridirukiiden viljelyala on 75 % ja Norjassa 90 % rukiin viljelyalasta. Tällä hetkellä Suomessa viljelyssä olevia hybridirukiita ovat mm. Evolo, Kaskelott ja Picasso. Koska hybridirukiiden siementuotantoa ei ole Suomessa, eivät kaikki lajikkeet välttämättä hakeudu Suomen viralliselle lajikelistalle. Suuremmasta satotasosta huolimatta hybridirukiin viljelyn lisääntymistä on jarruttanut siemenen kalliimpi hinta. Koska hybridirukiin siementuotanto on tavanomaisen ristipölytteisen rukiin siemenen tuotantoa vaativampaa, on se myös ollut hinnaltaan kalliimpaa viljelijälle. Hybridirukiin siemenen hehtaarikustannusta voidaan pienentää alentamalla kylvömäärää tavanomaisen rukiin kylvömäärästä jopa puoleen. Matalampaa siemenmäärää voidaan käyttää aikaisissa kylvöissä ja kylvön myöhentyessä siemenmäärää lisätään. Siemenmäärää tulee lisätä myös suorakylvöissä ja maan sisältäessä runsaasti kasvijätettä. Käytettäessä kylvömääränä 200 kpl/m², tähkän koko kasvaa ja tuleentuminen on tasaisempaa kuin kaksinkertaisella siemenmäärällä, jolla tähkien koko jää pienemmäksi ja lakoutumisriski on suurempi.

Hybridirukiin kylvöaika voi olla jonkin verran myöhäisempi kuin populaatorukiin, eli elokuun 20 ja syyskuun 5. välinen aika. Aikaisissa kylvöissä hybridirukiille kehittyy useita versoja, jolloin se altistuu herkimmin lumihomeen aiheuttamille talvituhonille. Suositeltavaa on riittävän leveiden ruiskutusurien teko kylvön yhteydessä, sillä 95 % torajyvistä löytyy pyörien jättämistä tallausjäljistä.

Sadonkorjuu hybridirukiilla tapahtuu samoin kuin tavanomaisellakin rukiilla, tosin sen puinti on perinteisiä pitkäkortisia populaatorukiita vaivattomampaa lyhyen ja laonkestantävän korren johdosta. Rukiin puinti voidaan aloittaa vajaan viikon kuluessa keltatuleentumisesta, kun kosteus on laskenut jyvässä noin 25 %:iin. Ruis on herkkä sakoluvun laskulle jyvän kostuttua uudelleen tuleentumisen jälkeen. Hybridirukiit ovat sakoluvun kestoltaan yleensä populaatorukiita parempia, samoin niiden sakoluku on ollut tavanomaisia parempi, lukuun ottamatta Amiloa.

Reetta on melko satoisa kaikilla viljelyalueilla. Sen talvituhot ovat alhaiset ja kasvuaika lyhyt. Lakoutuminen ja korren pituus ovat kotimaisten lajikkeiden alhaisimmat.

Riihi on aikaisin ja talvituhon kestävin lajikkeemme. Lakoutuminen ja korren pituus ovat lajikelistan lajikkeista suurimmat.

Kier on satotasoltaan keskimääräinen, erittäin lujakortinen lajike.

Picasso on satoisa hybridiruis, jonka talvenkestävyys on ollut hyvä, vaikka kärsiikin lumihomeesta. Se on lyhyt ja lujakortinen ja sen sakoluku on korkea ja kestävä.

Elvi on kasvuajaltaan keskimääräinen. Sakoluku on jäänyt alhaiseksi.

Recrut soveltuu parhaiten viljeltäväksi Etelä Suomeen, jossa se on menestynyt suhteellisesti paremmin kuin muilla alueilla. Ei ole mukana lajikelistalla.

Walet on laonkestävä Etelä-Suomeen soveltuva lajike. Sen hehtolitrapaino on korkea.

Picasso on satoisa lyhytkortinen hybridiruis, jonka sakoluku on korkea.

Amilo on talvituhon arka lajike, jonka sakoluku ja sen kestävyys ovat yhä lajikelistan korkein.

Evolo on erittäin satoisa hybridiruis kaikilla viljelyalueilla. Se on kasvuajaltaan myöhäinen lajike, mutta sen sakoluku on korkea ja kestävä.

Dankowskie Diamant on lajikelistan talvituhon arin lajike, joka näkyy myös sen satoisuudessa. se on myöhään tuleentuva korkean sakoluvun omaava lajike jonka sakoluvun kestävyys ei ole kuitenkaan Amilon tasoa. Ei ole mukana lajikelistalla.

Syysruislajikkeiden viljelyominaisuuksia 2002–2009 virallisissa lajikekokeissa

Lajike	omistaja	Tullut kauppaan	Suosit. viljely- alue	Kasvu-aika pv	Tehoisia lämpö- summa °C	Satoisuus eri alueilla			Talvi- tuho- %	Lako- %	Korren pituus cm	1000 j.p., g	Hlp, kg	Valk.- %	Sako- luku
						Etelä- Suomi	Länsi- Suomi	Sisä- Suomi							
Riihi	Boreal	1999	I-III	336	922	95	96	94	14	55	144	31.4	72.1	11.6	148
Reetta	Boreal	2009	I-III	337	937	113	107	112	13	37	128	32	74.2	11.3	149
Kier	Danko	2005	I-II	337	942	111	100	90	25	29	116	35.6	73.3	10.9	150
Walet	Danko	2004	I-II	337	950	108	98	105	23	29	118	36.6	74.7	10.8	147
Elvi	Jögeva Plant Breeding I	2001	I-III	338	946	4803=100	4658=100	4987=100	19	49	134	34.8	72.9	11.1	134
Amilo	RolimpeX	1995	I/L-II/L	338	955	104	102	98	25	34	118	35.4	74.9	10.8	210
Picasso	KWS	2002	I-III	338	958	124	121	114	23	38	109	35.7	73.1	9.8	186
Evolo	KWS	2009	I-III	339	964	140	132	132	18	47	109	37.1	73.9	9.7	192

Syysruislajikkeiden taudit vuosina 2002–2009.

